کلام نور

بزرگترین عیب آن است که آنچه را که مانند آن در خود توست عیب بشماری.

امام علی(ع)

اخبار

دانشجویان در حضور رهبر انقلاب عزاداری می‌کنند

روز چهارشنبه؛ همزمان با اربعین حسینی برخی از هنیت‌های دانشجویی با حضور در حسینیه امام خمینی در محضر رهبر انقلاب به عزاداری خواهند پرداخت.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سال گذشته (۱۴۰۱) بعد از دو سال که امکان برگزاری مراسم عزاداری هیئت های دانشجویی به دلیل شیوع بیماری کرونا در حسینیه امام خمینی (ره) فراهم نبود، این مراسم برگزار شد. این مراسم دومین عزاداری حضوری هیئت‌های دانشجویی در محضر رهبر انقلاب بعد از شیوع بیماری کرونااست. این مراسم امسال نیز توسط جمعی از دانشجویان سراسر کشور در روز چهارشنبه ۱۵ شهریور مصادف با روز اربعین حسینی از ساعت ۶ صبح با تجمع در مسجد دانشگاه تهران آغاز می‌شود و به سمت حسینیه امام خمینی (ره) ادامه خواهد داشت.

امیرعبداللهیان در نشست خبری با همتای ترکیه‌ای:

هرگونه تغییرات ژئوپلتیک در منطقه را برنمی‌تابیم

وزیر امور خارجه با اشاره به اهمیت عدم تغییر ژئوپلیتیک در منطقه گفت: هرگونه تغییر ژئوپلیتیک در منطقه و با اقدام برای مسدود کردن یا محدود کردن مسیرهای تاریخی ترانزیتی را بر نخواهیم تافت.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه کشورمان در نشست خبری با «هاکان فیدان» وزیر خارجه ترکیه که دیروز به تهران سفر کرده است، گفت: در حوزه حمل و نقل و ترانزیت با ترکیه دارای اتفاق نظر هستیم و معتقدیم مسیرهای ترانزیت بین ایران و ترکیه مسیرهای مکمل یکدیگر است و این مسیرها عامل رقابت نیست بلکه عامل تکمیل همکاری‌ها بین تهران و آنکارا می‌باشد. وی افزود: در توسعه همکاری‌ها در علم و فناوری، بهداشت، درمان، صنعت، تبادل استاد و دانشجو، گردشگری و تبادل هرچه بیشتر تیم‌های ورزشی از سوی هر دو طرف تاکید شده است. وزیر امور خارجه اظهار داشت: معتقد هستیم که علاوه بر موضوع افزایش همکاری‌های کنسولی به دلیل تردد زیاد اتباع دو کشور ضروری است لذا پس از گذشت ۵ سال فردا نشست کمیته انتقال محکومان به صورت مشترک در تهران و آنکارا برگزار خواهد شد که البته امیدواریم اتباع دو کشور در تردد میان دو کشور، قوانین ایران و ترکیه را رعایت کنند و البته ما هم بتوانیم در چارچوب روابط انسانی بهتر عمل کنیم. امیر عبداللهیان گفت: مسئله تصحیح همکاری‌های گمرکی مورد نظر هر دو کشور است. در بخش کشاورزی همکاری تاریخی دو کشور به گونه‌ای بوده است که ما کمیته مشترک راهبردی کشاورزی را در فرمت‌های بین دو کشور خواهیم داشت و در این چهارچوب نشست‌های این کمیته مورد توجه ما قرار دارد. همچنین در خصوص توسعه منطقه آزاد در مرز مشترک و اتصال آن به اوراسیا اقدام کنیم که این امر در افزایش حجم تجاری دو کشور و دستیابی و هر چه نزدیک‌تر به هدف گذاری تبادل ۳۰ میلیارد یورویی مورد نظر رؤسای جمهور دو کشور برسیم.

هشدار رئیس ستاد ارتش طالبان به پاکستان

رئیس ستاد ارتش طالبان در سخنانی اعلام کرد که پاکستان «دشمنش» را در خاک خودش جستجو کند

به گزارش زمان به نقل ازمهر، «قاری فصیح‌الدین»، رئیس ستاد ارتش طالبان، ادعا کرده است که تحریک طالبان پاکستان (تی‌تی‌پی) در افغانستان حضور ندارد و پاکستان باید «دشمنش» را در داخل خاک خود جستجو کند. او در مصاحبه با آریانا نیوز هشدار داد که به هر کشوری که علیه حکومت طالبان به زیر متوسل شود، پاسخ خواهند داد. او گفت: «ما بهانه‌های مختلف، کسانی که بخواهند بازهم تعهدات امارت اسلامی را زیر سوال ببرند و به زور متوسل شوند، اقدام ما و عکس‌العمل ما چیست؟ این را به دنیا ثابت کردیم و دنیا می‌داند.» او تاکید کرد که از خاک افغانستان هیچ تهدید تروریستی متوجه کشورهای همسایه افغانستان نیست و امنیت در این کشور تأمین شده است. قاری فصیح‌الدین گفت که شاخه خراسان گروه تروریستی داعش در افغانستان جنگ جبهه‌ای ندارد و همواره از طرف طالبان سرکوب شده است. او افزود: «در افغانستان داعش به شکلی که کدام جغرافیا را به دست داشته باشد که وجود خارجی داشته باشد، کدام منطقه‌ای وجود داشته باشد، به این شکل الحمدالله که وجود ندارد و نیست.» رئیس ستاد ارتش طالبان تصریح کرد که وزارت دفاع این گروه می‌خواهند که در سال جاری خورشیدی شمار ارتش خود را از ۱۵۰ به ۱۸۰ هزار تن افزایش دهند. ماه گذشته، فرمانده ارتش پاکستان نسبت به پاسخ مؤثر به گروه طالبان در افغانستان هشدار داده بود. ارتش پاکستان طالبان افغانستان را متهم کرده است که شبه نظامیان و گروه‌های مسلح مسئول حملات برون مرزی را پناه می‌دهند و از همین رو ارتش پاکستان خواستار اقدام مؤثر طالبان افغانستان برای دستگیری اعضای مظنون به بمب گذاری علیه اهداف پاکستان شد. ارتش پاکستان با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که «این گونه حملات غیرقابل تحمل است» و اگر دولت طالبان در افغانستان کاری انجام ندهد، «با واکنش مؤثر نیروهای امنیتی پاکستان مواجه خواهد شد.»

سخنگوی دولت: چهار میلیون شغل نیاز داریم

وام‌های خرد زیر ۱۰۰ میلیون نیاز به ضامن ندارد

سخنگوی دولت با اشاره به اینکه وام‌های خرد زیر ۱۰۰ میلیون نیاز به ضامن ندارد، گفت: اگر برای چنین وام‌هایی بانک‌ها ضامن خواستند، مشکل را به معاونت نظارت بانک مرکزی گزارش دهید.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، «علی بهادری جهرمی» سخنگوی دولت سیزدهم، در برنامه «بدون توقف» شبکه سه سیما در خصوص تصمیم دولت در خصوص برجام، گفت: در حوزه برجام ما توافق را برای توافق دنبال نمی‌کنیم، بلکه ما توافق را برای رسیدن به هدف از بین رفتن مؤثر تحریم‌ها دنبال می‌کنیم. وی در ادامه با اشاره به اینکه ۲۰۰ شبکه با ابزارهای رسانه‌ای مختلف آن قدر به شیوه‌های مختلف اخبار منفی منتشر می‌کنند که نکند اخبار خوب به گوش مردم برسد، گفت: مثلا در این ۲ سال ماهواره خیام در اختیار ما قرار گرفت که به این وسیله ما توان تصویربرداری زیر یک متر در تمام نقاط را داریم و می‌توانیم سطح زیر کشت کالاهای اساسی، میزان ذخایر و منابع آبی را ارزیابی کنیم و حتی برای امدادرسانی از آن استفاده کنیم، در این مدت به توانر اخبار خوب داشتیم از موفقیت‌های نوجوانان‌مان در المپیادهای مختلف گرفته تا دستاوردهای دولت اما این رسانه‌ها هیچ کدام را منتشر نکردند. وی در پاسخ به این سوال که در این دو سال چقدر شغل ایجاد کردید، عنوان کرد: یکی از اولویت‌های مهم دولت ایجاد شغل بوده، یکی اینکه رشد اقتصادی را ایجاد کنیم و یکی هم به طور خاص مشکل کارخانه‌های تعطیل و نیمه تعطیل را حل کنیم، بیش از ۵ هزار مجموعه نیمه فعال و غیرفعال و مشکل‌دار، در این دو سال فعال شده است، آن بخشی که دولت می‌تواند کمک کند دولت وارد شده و حمایت کرده است. مثلا ما امسال توانستیم تمام کاغذ کتاب‌های مورد نیاز کتاب‌های درسی را برای اولین بار از داخل تأمین کنیم. همچنین نرخ بیکاری ما که دو رقمی بوده در این دو سال یک رقمی شده و به ۹ درصد رسید. در این دو سال از حدود ۷۶۰ هزار تا بالای یک میلیون شغل در سال ایجاد شده است. سخنگوی دولت سیزدهم با اشاره به اینکه ما دوگانگی بین بخش خصوصی و دولت نداریم، اظهار کرد: ما چهار میلیون شغل نیاز داریم، دولت در این راستا دو اقدام کلان انجام داد، یکی اینکه فعالیت کسب و کارها را سهل‌تر کرد و درگاه مجوزها فعال شد، اینکه ۹۷ درصد مجوزها از طریق سامانه اعطا می‌شود یک جهش اساسی در حوزه کسب و کارهای بخش خصوصی است، در این مسیر هم حمایت‌گری هایی گذاشت تا این امر با سهولت بیشتری انجام شود. در سال ۱۴۰۱ تسهیلات بانکی را ۴۵ درصد افزایش داد که از این میزان ۸۴ درصدش هدایت نقدینگی به سمت توسعه کسب و کارها رفت. بهادری جهرمی با اذعان به اینکه نظام بانکی ما نظام بانکی سالم و بدون ایرادی نیست، گفت: خیلی از بانک‌های ما زیاده‌ده هستند، خلق نقدینگی و هدایت به سمت بخش مولد ندارند، دولت برای همه اینها برنامه دارد، اغلب بانک‌های دولتی ما زیان‌ده بودند، اما با جلوگیری از ریخت و پاش‌ها، بدهی‌های بزرگ دولت به بانک‌ها را تسویه کردیم در حال حاضر جز بانک سپه همه از زیان‌دهی خارج شدند، همچنین بانک مرکزی برای نانزایی بانک‌ها که موجب خلق پول می‌شد برنامه‌ریزی کرد.

وی ادامه داد: همه بانک‌ها ملزم به ماه ارزیابی می‌شوند و مناسب با آن اجازه داده می‌شود تسهیلات برای ماه بعد بدهد، یعنی طراحی صورت گرفت که بانک بتواند به سمت اقدامات مولد حرکت کند و اگر به سمت اقدامات ناسالم برود خودش محدودیت بیشتری خواهد داشت، به همین شکل در حوزه‌های مختلف بانک مرکزی برنامه‌های مختلفی برای سالم‌سازی بانک‌ها دارد. اصلاح نانزایی شبکه بانکی جز اصلاحات نانزایی است.

بهادری جهرمی با اشاره به اینکه وام‌های خرد زیر ۱۰۰ میلیون نیاز به ضامن ندارد، گفت: اگر برای چنین وام‌های بانک‌ها ضامن خواستند، مشکل را به معاونت نظارت بانک مرکزی گزارش دهید، اگر وام قانونا به شما تعلق می‌گیرد و در نحوه پرداخت سخت‌گیری می‌کنند حتماً باید به بانک مرکزی گزارش کنید. سخنگوی دولت در خصوص مشکلات حوزه مسکن نیز توضیح داد: ما در حال حاضر به حدود چهار میلیون مسکن نیاز داریم که از این میان حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار مسکن تأمین زمین شده، که قرار است در همین دولت تحویل داده شود. همچنین در همین هفته دولت ۱۰۰ هزار واحد تحویل داده می‌شود. ۴۵۰ هزار واحد نیز در دست سازنده است. وی ادامه داد: چون دولت می‌داند موضوع مسکن موضوع مهمی است، دو کار ساختاری جدی کرده یکی اینکه کمیسیون ویژه مسکن در دولت راه‌اندازی کردیم که هفتگی جلسه دارند و در مورد نهضت ملی مسکن تصمیم‌گیری کرده و بررسی‌های لازم را انجام می‌دهند. دیگر اینکه برای کوتاه مدت نظام پرداخت اتحادیه‌های املاک را اصلاح و اتحادیه‌های مسکن را ساماندهی کردیم، همچنین سامانه‌های فعال کردیم تا موجر و مستأجر قرارداد خود را در آنجا ثبت کنند. این اقداماتی است که دولت برای کوتاه مدت در حوزه مسکن انجام داد تا مشکل اجاره‌نشینان نیز تا زمانی که مشکل اساسی در حوزه ساخت مسکن رفع شود، به صورت مقطعی کاهش پیدا کند.

تشریح تازه‌ترین اقدامات دولت در پرونده ترور سردار سلیمانی:

پیش‌بینی محکومیت آمریکا برابر ایران

معاون حقوقی رئیس‌جمهور گفت: آماده اقامه دعوی برای پرونده ترور شهید سلیمانی هستیم. در شهریور ۱۴۰۲ و طی روزهای پیش‌رو اخطار لازم به آمریکا داده می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، محمد دهقان با حضور در یک گفت‌وگوی تلویزیونی با اشاره به آخرین وضعیت پیگیری پرونده ترور شهید سلیمانی اظهار کرد: پرونده ترور شهید سلیمانی از مهمترین پرونده‌هایی است که مسئولیت آن به عهده مرکز امور حقوقی بین‌المللی معاونت حقوقی رئیس‌جمهور است. در ابتدای دولت روند رسیدگی به این پرونده متوقف بود. بعد از ترور شهید سلیمانی مدتی در کشور اختلاف بر سر این بود که چگونه با این پرونده مواجه باشیم. در دولت سیزدهم این کار به صورت تخصصی انجام گرفت و نظرات وکلای بین‌المللی برای رسیدگی به پرونده اخذ شد. وی ادامه داد: آماده اقامه دعوی برای پرونده ترور شهید سلیمانی هستیم. در شهریور ۱۴۰۲ و طی روزهای پیش‌رو اخطار لازم به آمریکا داده می‌شود. بعد از ارائه زمان شش‌ماهه برای داوری، طبق مقررات دیوان بین‌المللی دادگستری باید آنها را دعوت به داوری کنیم. اگر آن‌ها داوری را قبول نکردند در بهار ۱۴۰۳ ایران دعوی خود در پرونده ترور شهید سلیمانی را در سازمان بین‌المللی دادگستری ثبت می‌کند. روند دعوی حقوقی شروع شده و دعوت به مذاکره است که حدود دو ماه زمان نیاز دارد. دهقان با یادآوری محکومیت حقوقی آمریکا برابر ایران، تاکید کرد: معاونت حقوقی یک سلسله دعوای بین‌المللی دارد که در این مورد کمتر با مردم صحبت شده است. همانطور که جنگ اقتصادی، فرهنگی علیه کشور وجود دارد، یک جنگ حقوقی تمام عیاری هم علیه ایران شکل گرفته است. در همین زمینه چندین دعوی حقوقی با آمریکا در دیوان بین‌المللی دادگستری و دیوان داوری ایران و آمریکا مطرح شده است. دیوان بین‌المللی دادگستری موارد کلان میان دولت‌ها را رسیدگی می‌کند. معاون حقوقی رئیس‌جمهوری، اظهار کرد: در دهم فروردین امسال در زمینه یکی از دعوی‌ها که مربوط به اموال جمهوری اسلامی ایران بود، رای صادر شد. در این پرونده آمریکا عهده‌نامه مودت را نقض و برخی اموال جمهوری اسلامی توسط آنها توقیف شده بود. در این مورد در دولت گذشته شکایت اقامه شد اما پیگیری لازم صورت نگرفت و در نهایت در دولت سیزدهم اقدامات لازم انجام و عملیات حقوقی خوبی طراحی شد و دولت و آمریکا برای اولین‌بار در این سطح محکوم شد. معاون حقوقی رئیس‌جمهوری، گفت: دیوان بین‌المللی دادگستری از پنج قاره جهان قضاتی دارد که رای به نفع جمهوری اسلامی صادر کردند. در زمینه خساراتی که به ایران وارد شده دو سال مهلت داده شد تا خسارت از سوی آمریکا پرداخت شود. البته باید با آنها درباره خسارت توافق کنیم و اگر نتوانیم به تفاهم برسیم، دیوان بین‌المللی دادگستری در رای آورده که راساً میزان خسارت را تعیین خواهد کرد. دهقان یادآور شد: البته ما آنجا دو دسته از مبالغ را داشتیم. یک دسته از مبالغ مربوط به بانک مرکزی بود و دیوان در این زمینه اعلام عدم صلاحیت کرد. یک دسته هم مبالغ مربوط به سایر بانک‌ها و شرکت‌هاست که اکنون نمی‌دانیم دقیقاً چقدر برای آن در نهایت رأی صادر می‌شود اما پیش‌بینی ما چند ده میلیون دلار است. وی تاکید کرد: هرچند تقاضای ما بیش از این بود که درباره بانک مرکزی به نتیجه نرسیدیم ولی در عین حال حق ما باقیست. در این رای به نحوی حق به جمهوری اسلامی داده شده است اما عهدنامه مودت شامل بانک مرکزی نشد ولی در آنجا هم در اصل رأی به نفع ما بود. معاون حقوقی رئیس‌جمهوری ادامه داد: دعوی بسیار مهم دیگری درباره تحریم‌ها داریم و چند ماه پیش حدود ده جلد مدارک را در زمینه آثار تحریم‌های آمریکا علیه ایران ارائه دادیم و آمریکا حدود سه ماه دیگر فرصت دارد که لایحه نهایی خود را ثبت کنند. بعد از آن شاید جلسه استماع ما در خرداد سال آینده برگزار می‌شود و در نیمه دوم سال آینده شمار تمام و رأی صادر می‌شود. دهقان همچنین با اشاره به دعوی وزارت دفاع علیه آمریکا، گفت: این دعوی دو پرونده را شامل می‌شود و بزرگترین پرونده ما بعد از انقلاب بین ما و آمریکاست که در دولت سیزدهم در حال پیگیری است. وضعیت به نفع ماست و در حال شور هستند که جلسه استماع آن هم تمام شده و امیدواریم که تا سال آینده این رأی صادر و تعیین تکلیف شود. وی ادامه داد: دعوی وزارت دفاع در زمینه صنایع و اقلام دفاعی است که قبل از انقلاب از آمریکا خریده‌ایم اما به ما تحویل نشده است. یک سری اقلام هم داشتیم که در انبارهای آمریکا باقیمانده و این هم دعوی بسیار مهمی است که هزار و ۱۲۵ پرونده است و ۲۵ پرونده به صورت نمونه رسیدگی می‌شود تا براساس آن رأی نهایی صادر شود. بخشی از تقاضای ما در این زمینه مورد تأیید قرار نگرفته هرچند بخشی دیگر تأیید شده است.

دهقان درباره عضویت دستگاه‌های دولتی در سازمان‌های بین‌المللی هم اظهار کرد: در این موارد به رصد فعالیت دستگاه‌ها تاکید داریم و اگر دستگاهی عملکرد خوبی در سازمان‌های بین‌المللی عضو داشته باشد حق عضویت آن دستگاه را پرداخت می‌کنیم و اگر عملکرد مناسبی نداشته باشد از آن دستگاه می‌خواهیم خودش حق عضویت را پرداخت کند یا حتی تقاضای لغو عضویت را مطرح می‌کنیم. وی افزود: تاکنون به ۳۱ دستگاه که گزارش کافی درباره عملکرد خود در این بخش ندادند خواسته‌ایم تا ظرف سه ماه گزارش خود را تکمیل کنند. به ۵۸ دستگاه هم اجازه داده‌ایم که سازمان برنامه و بودجه حق عضویت آن‌ها را پرداخت کند. تعدادی از دستگاه‌ها هم باید از منابع خودشان حق عضویت را پرداخت کنند و در نهایت برای چهار دستگاه را هم تقاضای لغو عضویت کرده‌ایم.

هشدار مجدد دیوان محاسبات به شرکت های شبه دولتی

رئیس کل دیوان محاسبات کشور با هشدار مجدد به شرکت های شبه دولتی که به نظارت تمکین نمی کنند، گفت: اگر این مجموعه ها در این خیال خام به سر می برند که از نظارت دیوان محاسبات معافیت دارند سخت در اشتباه هستند.

به گزارش زمان به نقل از اداره کل روابط عمومی و امورین الملل دیوان محاسبات کشور، سید احمدرضا دستغیب در جمع بسیجیان پایگاه مقاومت شهید رسول عسگری دیوان محاسبات کشور که به مناسبت روز کارمند در قالب صبحگاه مشترک گردهم آمده بودند با گرامیداشت یاد و خاطره تمام شهدا به ویژه شهیدان رجایی و باهنر و همچنین فرا رسیدن ایام اربعین حسینی(ع) به بیان فضیلت های زیارت اربعین، حضور در راهپیمایی اربعین حسینی و زیارت مضجع مطهر امام حسین (ع) و اصحابش پرداخت.

رئیس کل دیوان محاسبات کشور در بخش دیگری از سخنان خود به نقش موثر و راهگشای بسیج در عرصه های مختلف پرداخت و گفت: این شجره طیبه امروز دارای کارنامه درخشانی بوده و در قله افتخار است به طوری که علاوه بر نقش آفرینی در دفاع مقدس، پس از آن نیز همواره به یاری مردم و کشور پرداخته و از آرمان ها و ارزش های انقلاب اسلامی دفاع کرده است.

دستغیب با اشاره به فرمایشات رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) مبنی بر اینکه "بسیج" یک فرهنگ، گفتمان و تفکر است، بیان کرد: فردی که خودش را در دایره بسیج قرار می دهد پس از مراقبت ها، باید به فرموده رهبری از آراستگی معنوی، علمی و عملی برخوردار باشد و بسیج دیوان محاسبات نیز باید این مهم را در اولویت برنامه های خود قرار دهد.

دستغیب در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به فعالیت برخی شرکت های شبه دولتی که به نظارت تمکین نمی کنند، تصریح کرد: دستگاه ها و مجموعه هایی که، اموال بیت المال در اختیار آنان است؛ مدیران، هیئت مدیره ها و مجموعه هایی که چه مستقیم و چه با واسطه و حتی چند بسیج قرار می دهد پس از مراقبت ها، باید به فرموده رهبری از آراستگی معنوی، علمی و عملی برخوردار باشد و بسیج دیوان محاسبات نیز باید این مهم را در اولویت برنامه های خود قرار دهد.

دستغیب در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به فعالیت برخی شرکت های شبه دولتی که به نظارت تمکین نمی کنند، تصریح کرد: دستگاه ها و مجموعه هایی که، اموال بیت المال در اختیار آنان است؛ مدیران، هیئت مدیره ها و مجموعه هایی که چه مستقیم و چه با واسطه و حتی چند بسیج قرار می دهد پس از مراقبت ها، باید به فرموده رهبری از آراستگی معنوی، علمی و عملی برخوردار باشد و بسیج دیوان محاسبات نیز باید این مهم را در اولویت برنامه های خود قرار دهد.

رئیس کل دیوان محاسبات کشور با اشاره به اینکه وام‌های خرد زیر ۱۰۰ میلیون نیاز به ضامن ندارد، گفت: اگر برای چنین وام‌هایی بانک‌ها ضامن خواستند، مشکل را به معاونت نظارت بانک مرکزی گزارش دهید.

سرمقاله

بازی روانی نیوزویک و بلومبرگ!

جلال خوش‌چهره

«نیوزویک» و «بلومبرگ» می دانند که چه می‌کنند. مهم این است که تهران نیز با مراقبت از عملیات روانی در حال انجام، بی جهت در این ورطه، خود باخته نشده و ناخواسته خود به مطالبات فزاینده دامن نزند. هنوز تا ایجاد «توافق» راه بسیار باقی است.

عملیات روانی، یکی ازاصلی‌ترین ابزار سیاست و سیاستمداران است. این عملیات، تأثیرگذاری بر تصورات؛ ارزش‌ها و هنجارهای رفتاری رهبران و جامعه هدف؛ به ویژه بخش خاکستری آن را در دستور کار دارد. به عبارت دیگر، عملیات روانی، نوعی اقدام برای فریب جامعه هدف است. اکنون به نظر می‌رسد غرب و خاصه ایالات متحده به کمک رسانه‌های به ظاهر معتبر خود، شیوه جدیدی را در این عملیات و در فرایند مناقشات خود با ایران و حاکمیت سیاسی آن، دنبال می‌کنند. شیوه جدید که البته در دو سال گذشته به شکل فعال ادامه داشته، تزریق شوک‌های مقطعی و سپس بهره‌گیری از نتایج آن در خدمت به فلج کردن و یا ایجاد بن بست‌های تصمیم‌سازی برای تهران بوده است. اصلی‌ترین کارویژه چنین شوک‌هایی، دور کردن افکار عمومی در توصیف واقعیت‌ها؛ ناتوان کردن تصمیم سازان و مردم در تبیین آنچه به راستی جریان دارد و سپس تحمیل سرخوردگی بر جامعه هدف است. این سرخوردگی، بیش از هرچیز به تعمیق بی‌اعتمادی و گسست‌های میان مردم و حاکمیت سیاسی دامن می‌زند. در این‌حال رفته رفته هرگونه دستاورد مثبت و واقعی در دیپلماسی و اقتصاد و نیز وعده آن را به مردم ناچیز و بی‌مقدار می‌کند. شوربختی آن هنگام است که دستگاه تبلیغات داخلی نیز به دلایل مختلف، از جمله با انگیزه نمایش کارآمدی دولت با عملیات روانی، همبازی شود؛ بی‌آنکه تجربه چنین رفتاری در حداقل دو سال گذشته، پیامدهای سیاسی — اقتصادی خود را به گونه ملموس بارها به رخ کشیده است. اکنون دستگاه تبلیغات دولتی، رسانه‌ها و برخی از صاحب‌نظران سیاسی، وارد چرخه‌ای از آنچه شدداند که رسانه‌های به ظاهر معتبر مانند «نیوزویک» و «بلومبرگ» در بلندگوهای خود اعلام می‌کنند. اخبار، گزارش‌ها و تحلیل‌های این دو رسانه که به طور مستقیم با اتاق‌های فکر دولت‌های غربی هماهنگ هستند، حاکی از توافق‌هایی است که میان تهران و واشنگتن در پی چندین دور از مذاکرات پنهان به دست آمده است. بخشی ازاین اخبار و گزارش‌ها و تحلیل‌ها، اگرچه در بستری از واقعیت قرار دارد، اما همه آن چیزی نیست که پایه تبلیغات و خوش‌باوری‌های جاری در ایران قرار گرفته است. کافی است تأملی کنیم بر گستره اختلافات غرب و تهران درباره موضوعاتی که سبب دور کردن ایران از جامعه جهانی شده است. این اختلافات، تنها به پرونده هسته‌ای محدود نیست، بلکه مواردی را در بر می‌گیرد که از یک‌سو، منافع و اهداف راهبردی تهران را شامل می‌شود. از سوی دیگر، غرب و به ویژه واشنگتن، اصلاح یا تغییر رفتار تهران را در این باره به عنوان شرط هرگونه توافق قرار داده است. در واقع شکاف تاکنون پر نشده اختلافات، همه مواردی است که حل آن یا به تغییر جمهوری اسلامی به شمایلی تازه می‌انجامد یا می‌تواند اوضاع را تا منازعه و رودر رویی هدایت کند. مصداق مدعای بالا، یکی، احتیاط‌هایی است که غرب (اعم از اروپا و آمریکا) در دنبال‌کرد اختلاف‌هایش با تهران دارد. براین اساس، برای دستیابی به ابتکاری تلاش می‌کند که بتواند به‌گونه‌ای نمایش بازی «برد — برد» را به طرف مقابل بفروشد. از سوی دیگر اما، احتیاط‌ها سبب کاستن از خواست‌های غرب در قبال تهران نیست. طرفه این‌که این خواست‌ها به لحاظ ماهیت آن، هیچ تعارضی با آنچه دولت «دونالد ترامپ» دنبال می‌کرد ندارد: ۱- رفع محدودیت زمانی برای برجام ۲- تضمین رسمی دست نیافتن دائمی ایران به تسلیحات هسته‌ای ۳- توقف برنامه موشکی ایران، مسائل منطقه‌ای و حقوق بشر ۴- تعیین تکلیف روابط تهران با روسیه و چین ۵- اتهام‌هایی که متوجه ایران در جنگ روسیه — اوکراین بر سر ارسال پهپادها و موشک برای تقویت موضع تهاجمی روسیه شده است. بنابراین می‌توان چنین نتیجه گرفت که آمریکا و اروپا، آمادگی برای گفت‌وگو و توافق با تهران را در حالی ممکن می‌دانند که همراه شود با ۱- بازنویسی برجام براساس مدل دلخواه آنها ۲- ادامه بازرسی‌های هسته‌ای و تأیید مداوم آنچه پای‌بندی تهران به تعهدات برجامی دارد ۳- دور کردن تهران از رویکردی که با عنوان «نگاه به شرق» شناخته شده است. نکته مهم‌تر این‌که سیاست «جویایدن» یک تفاوت عمده با دولت ترامپ دارد. بایدن بر خلاف سلف خود که می‌کوشید با زبان تهدید، نظرات اروپا را برای محدود سازی ایران به خود نزدیک کند، توانسته «اجماع سازی» را جایگزین سیاست« اجماع سازی از راه تهدید و نه اقناع» ترامپ کند. اما ماهیت همانی است که پیش‌تر نیز دنبال می‌شد. ویژگی این رویکرد، انتخاب راه‌حل میانه‌ای است که مسئله موشکی، تحریم بانک مرکزی، تحریم سپاه پاسداران، حزب‌الله لبنان، فشار برای خروج و یا کاهش نفوذ ایران در منطقه و سرانجام خالی کردن دست تهران از هرگونه ابزار فشار و تهدید را شامل می‌شود. ترجیح بند این رویکرد، پرهیز تا جای ممکن از «جنگ یا تسلیم» است که بی‌تردید راه گفت‌وگو را با تهران خواهد بست. بنابراین ترجیح بایدن برای دستیابی به اهدافش، هم‌سویی کامل با اروپا دارد؛ این که پرونده هسته‌ای باردیگر به شورای امنیت سازمان ملل متحد نرود. در این حال، مقابل اقدام‌های اعتراضی تهران نیز از کارآمدی برخوردار باشد. از این‌رو فرسوده سازی مقاوت تهران در برابر خواست‌های غرب، با شیوه‌هایی دنبال می‌شود که تأثیرات آنی خود را در فرصت‌های باقی‌مانده برای دیپلماسی فراهم کند. این شیوه دو وجه دارد: ۱- تهدید امنیتی شدن مجموعه اختلافات غرب و به تبع آن جامعه جهانی با تهران ۲- تشویق قطرهای تهران برای ترغیب آن به قبول خواست‌هایی که به گونه ماهیتی بر سیاست‌هایش تأثیر و شکل تازه می‌دهد. این تشویق‌ها اما بخشی از همان بازی روانی است که دو وجه دارد: نخست، در صورت تمایل تهران به ادامه تعاملات به زعم غربی‌ها سازنده و راهگشا و بنابراین، ادامه تشویق قطرهای با آزاد سازی بخشی از پول‌های بلوکه شده و همچنین گشایش‌های محدود بانکی و اجازه صدور نفت. دوم، متوقف کردن تفاهم‌ها و احتمالا توافق‌ها و باز گشت به نقطه صفر اختلافات. این کار به معنای ضربه پذیر ساختن تهران مقابل امیدها و اعتمادهایی است که میان دولت — ملت می‌تواند شکل گرفته و یا آن را دچار آسیب کند. به این ترتیب، نه تنها حاکمیت سیاسی و بلکه افکار عمومی و به ویژه صاحبان تحلیل و نظر، لازم است با درک آنچه در بستر واقعیت‌ها جریان دارد، «تشویق‌های قطره‌ای» را به درستی تبیین کنند. تشویق‌هایی چنین، هنوز بنیان محکمی برای ایجاد آسودگی خاطر از آینده‌ای نیست که آبستن رخدادهاست. «نیوزویک» و «بلومبرگ» می دانند که چه می‌کنند. مهم این است که تهران نیز با مراقبت از عملیات روانی در حال انجام، بی جهت در این ورطه، خود باخته نشده و ناخواسته خود به مطالبات فزاینده دامن نزند. هنوز تا ایجاد «توافق» راه بسیار باقی است.

Alborz.payam@gmail.com